Wspomnienie o dyrektorze Czesławie Kiliszku

Czesław Kiliszek urodził się 7 września 1928 r. w Wilnie, gdzie spędził cały czas wojenny. Po II Wojnie studiował fizykę na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jeszcze w czasie studiów, w 1952 r., podjął pracę najpierw w Zakładach Radiowych im. Marcina Kasprzaka, gdzie jak sam wspominał, został skierowany przez pomyłkę. Po kilku dniach skierowano go do pracy w Zakładach Wytwórczych Lamp Elektrycznych (ZWLE) im. R. Luksemburg w Warszawie. W tym zakładzie opracował metodę kataforetycznego alundowania grzejników lamp elektronowych, co pozwoliło na ekonomiczne wykorzystanie zgromadzonych w tym zakładzie zapasów importowanego zagranicznego tlenku glinu. W 1956 r. przeszedł wraz z grupą pracowników biura konstrukcyjnego ZWLE do Przemysłowego Instytutu Elektroniki (PIE), utworzonego przez prof. Wiesława Barwicza. Tam zajmował się m.in. zagadnieniami dotyczącymi pochłaniania gazów w układach próżniowych. Prace te dotyczyły geterów barowych, szeroko stosowanych ówcześnie w lampach elektronowych. Był jednym z konstruktorów aparatury do ilościowego oznaczania gazów resztkowych, wydzielanych z różnych materiałów stosowanych w przemyśle elektrono-próżniowym. W późniejszym czasie zajął się tematyką dotyczącą pomp jonowo-sorpcyjnych, pozwalających uzyskiwać czystą, bezolejową wysoką próżnię. Prace te miały istotne znaczenie w ówcześnie rozwijanej technologii niskoszumnych lamp z falą bieżącą. W związku z tą tematyką odbył staż zagraniczny w Lejdzie.

W latach 60. XX wieku Czesław Kiliszek został zastępcą dyrektora PIE ds. naukowych. Od roku 1972 pełnił tę samą funkcję u boku prof. Barwicza w wydzielonym z PIE Ośrodku Badawczo- Rozwojowym Elektroniki Próżniowej (OBREP), następnie przekształconym w Ośrodek Badawczo- Rozwojowy Techniki Telewizyjnej (OBRTT). W 1980 r. po odejściu prof. Wiesława Barwicza na emeryturę Czesław Kiliszek został dyrektorem naczelnym OBRTT. Pełnił tę funkcję w kolejno przekształconych Ośrodkach Badawczo-Rozwojowych Przetworników Obrazu (OBRPO), Elektroniki Próżniowej (OBREP) i od 1993 r. w Instytucie Technologii Próżniowej ITP. W sumie przez 22 lata pełnił funkcję dyrektora największej w kraju instytucji, zajmującej się zagadnieniami szeroko rozumianej techniki próżniowej. W 2002 r. po włączeniu ITP do Przemysłowego Instytutu Elektroniki pełnił krótko funkcję pełnomocnika dyrektora ds. technologii próżniowych.

Był jednym z założycieli Polskiego Towarzystwa Próżniowego (PTP), w którym działał do końca swoich dni. Zorganizował pierwszą Konferencję Techniki Próżni, wtedy, gdy nie istniało PTP. W następnych latach, dzięki jego wsparciu odbyło się jeszcze dziesięć

następnych Konferencji Techniki Próżni, w których zawsze uczestniczył, nawet jako emeryt.

Choć kierowana przez Czesława Kiliszka instytucja podlegała kolejnym przekształceniom, to do końca życia odwiedzał swoich dawnych współpracowników, wykazując zainteresowanie ich losami i prowadzoną tematyką. Udzielał też cennych rad i wskazówek, ubarwiając je licznymi anegdotami ze swojego barwnego życia.

We wspomnieniach współpracowników pozostaje w pamięci jako dobry dyrektor, bardzo miły kolega i wspaniały mentor, który w trudnych latach 90. zadbał o właściwy prestiż kierowanej przez siebie instytucji (przekształcenie w instytut) oraz o współpracę międzynarodową, zarówno z naszymi wschodnimi, jak i zachodnimi sąsiadami.

Zmarł 1 maja 2019 r. i spoczywa na cmentarzu w Starej Miłosnej koło Warszawy.

Pozostanie na zawsze w naszej pamięci.
Elżbieta Czerwosz i Aleksander Zawada

Dyr. Kiliszek z grupą pracowników ITP (2002 r.):
od lewej stażysta, Włodzimierz Roman, Andrzej Czopik, Aleksander Kulabko, Czesław Kiliszek, Wiktor Sielanko, Elżbieta Czerwosz, Halina Wronka, Mirosław Kozłowski, Ryszard Cyrański

Dyr. Kiliszek i prof. Witold Precht na Konferencji Techniki Próżni w 2008r. w Janowie Lubelskim

Od lewej prof. Andrzej Hałas, Elżbieta Czerwosz, dr Jerzy Marks, dyr. Kiliszek (Konferencja PTP, 2008 r.)

Od lewej Krzysztof Kaczorek, Aleksander Zawada, Marta Wolny-Marszałek, Katarzyna Olszewska (Konferencja PTP w Cedzynie w 2014 r.)

Na Konferencji Techniki Próżni w Cedzynie w 2017 r. ze swoją wieloletnią współpracowniczką p. Haliną Wronką